

2014/4
duben

Poutník

časopis Obce unitářů v Brně

POUTNÍK

Obsah čísla 4/2014

<u>Pozvánka na Valné shromáždění</u>	<u>3</u>
<u>Blahopřání</u>	<u>4</u>
<u>Karel Hašpl: Unitářská výchova (pro děti)</u>	<u>5</u>
<u>Norbert Fabian Čapek: Hlubiny duše</u>	<u>12</u>
<u>Miloš Mikota: Velikonoční meditace</u>	<u>13</u>
<u>Miloš Mikota: Temná noc duše</u>	<u>14</u>
<u>Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: Vzkříšení</u>	<u>16</u>
<u>Marie Mildorfová: Velikonoční zamyšlení</u>	<u>17</u>
<u>RNDr. Milada Škárová: Charta školy</u>	<u>18</u>
<u>PhDr. Pavel Balcárek: Jak jsme v Brně začínali</u>	<u>21</u>

Foto na titulní straně: J. Plotěná

Foto Slunečnice: P. Sedlák

Foto ZŠ a MŠ Václava Havla: Milada Škárová

Foto pí. Magdalena Doležalová: Z archívu PhDr. Pavla Balcárka

POZVÁNKA

NA VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ OBCE UNITÁŘŮ V BRNĚ,

**které se koná
v pátek 11. dubna 2014 v 16,00 hod.
na Staňkově ulici**

Program:

1. Uvítání přítomných členů OUB a pozdravy hostů
2. Zahájení písní a meditací
3. Volba komise pro vypracování usnesení Valného shromáždění
4. Schválení programu schůze shromáždění
5. Zpráva předsedy bratra Jiřího Čady – diskuse ke zprávě
6. Zpráva duchovní – Rev. Mgr. Jarmila Plotěná – diskuse ke zprávě
7. Zpráva o činnosti v Ostravě – diskuse ke zprávě
8. Zpráva o hospodaření a účetní závěrka za rok 2013 – ses. Červená
9. Volba delegátů na Sněm v Praze
10. Diskuse
11. Schválení usnesení Valného shromáždění
12. Pohoštění
13. Závěr

Jiří Čada, v.r.
předseda OUB

Jarmila Plotěná, v.r.
duchovní OUB

BLAHOPŘÁNÍ

všem členům i přátelům Brněnské obce unitářů, kteří se
narodili v dubnu

VŠE NEJLEPŠÍ!

- 7.4.** Pavel Padalík
- 14.4.** Miloš Kopřiva
- 16.4.** Miloš Kamenický
- 17.4.** Hilda Adamová-Kopecká
- 10.4.** Vladimír Sedláček

UNITÁŘSKÁ VÝCHOVA (pro děti)

I. O BOHU A O SVĚTĚ

Všichni žijeme na Zemi, kterou vidíme všude kolem sebe a kamkoli přijdeme. Máme zde svůj domov. Nikomu se ještě nepodařilo dostat se ze Země. Dlouho trvalo, než lidé poznali a vyzkoumali skutečnou podobu Země. Dlouho si ji představovali plochou, jako veliký ostrov obklopený mořem. Představovali si nad Zemí oblohu jako klenbu, která někde v dálce leží na zemi. Domnívali se, že nad touto klenbou je opět voda. Dnes se divíme, jak lidé docházeli k takovým názorům; ale nedivme se. Lidé pozorovali déšť, viděli, jak krůpěje vody padají z oblak; tedy odněkud vytékají, kde je mnoho vody. Nevěděli, že déšť přichází z mraků, které se tvoří z vodních par a že tyto páry vystoupily z moře i ze země. Když kopali v zemi do hloubky, obyčejně vytryskla voda. Nevěděli, že v zemi jsou prameny, že jsou tu a tam v podzemí celé řeky, mysli-li, že pod zemí je moře, že země plove na moři.

Dnes víme, že Země je ohromně veliká koule, která se vznáší v prostoru jako mýdlová bublinka, kterou vyfoukneme stéblem z mýdlové vody. Jenže Země je koule plná, obklopená do velké výše vzduchem. A víme, že tato veliká koule je přitahována Sluncem, které vidíme ve dne na nebi. Když se večer díváme na hvězdnou oblohu, vidíme tisíce a tisíce hvězd. Mnohé z těchto hvězd jsou takovými Slunci, jako je naše Slunce, ale mnohé z nich jsou mnohem a mnohem větší a nekonečně vzdálenější. Světlo z našeho Slunce, a říkáme mu sluneční paprsek, doletí k nám za osm minut, ale z některého jiného Slunce, které vidíme v noci v podobě hvězdy, k nám letí i několik tisíc, ba i miliónů let. Nedovedeme si ani představit ony ohromné dálky. Naše země je velmi veliká, ale proti velké většině těchto hvězd je jako malé zrnko písku. Hvězdáři říkají naší Zemi také „planeta“, a takových planet je také nesmírně mnoho.

Zemi, hvězdám a všemu, co kolem sebe vidíme, se všemi těmi slunci a planetami, říkáme svět. A také vesmír. Někdy říkáme také jen naši zemi „svět“, ale musíme pak být pozorní, abychom věděli, co myslíme, říkáme-li „svět“. Řekli jsme si, že Země je naším domovem. Je přirozeno, že nás tento domov velice zajímá a že bychom chtěli mnoho o něm vědět. Chtěli bychom vědět, jak tento domov a celý svět vznikl, odkud se vzal, co vlastně svět je, jak dlouho asi potrvá a jaký má význam pro lidi.

Podobné otázky kladli si lidé všech věků. Lidé na Zemi nebyli hned takoví jako dnešní lidé. Dlouho byli suroví a nevzdělaní, oblékali se kožemi z ulovených zvířat a bydleli v jeskyních. Když za mnohá staletí a tisíciletí vypsali a uměli přemýšlet, zabývali se těmito otázkami a snažili se najít na ně odpovědi. Často si vymysleli všelijaké pohádky o Zemi, o světě, o hvězdách a sluncích a nakonec těm pohádkám začali věřit a považovali je za pravdivé. Dnes vyprávějí si lidé na ostrovech v dalekých jižních mořích, že naše Země a celý svět vznikl z velikého vejce, které snesla ohromná kachna. Toto vejce prý plulo v moři; jednou se rozbilo, z něho vytekl obsah, ten ztvrdl a tak vznikla země. Je to prostinká pohádka. Jedna indiánská pohádka vypráví o mladistvém, prý bohu, který měl uzavřenou pokladnici. Kdysi ji otevřel; uvnitř bylo jasné sluníčko. Pověsil je na oblohu, a byl první slunný den. Přišla však noc a sluníčko se mu schovalo. Podíval se opět do pokladnice a uviděl v ní měsíc. Zavěsil tedy na oblohu měsíc. Protože však měsíc vydával málo světla, rozhodil prý po nebi i hvězdy, které byly také v pokladnici. Na to se pokladnice sama od sebe začala zvětšovat a utvořila se z ní země. Takový prý byl počátek světa, ovšem podle pohádky. Staří Židé vyprávěli si pohádku, kterou ještě dodnes mnoho lidí vypráví a považují ji za pravdu. Podle této pohádky nebylo na počátku nic než tma. A byl prý Bůh. Bůh jednoho dne se rozhodl, že stvoří svět. Co prý řekl, to se stalo. Tak prý řekl: „Budiž světlo!“ A stalo se, že bylo světlo. Potom Bůh prý stvořil z ničeho nebe a zemi. Jakmile to řekl, byla zde země a bylo zde nebe. Tak Bůh stvořil slunce, měsíc a hvězdy, na zemi rostliny, zvířata, ptáky, ryby. Nakonec vzal prý prach země a z něho učinil podobu člověka, vdechl do něho duši a tak se na zemi objevil člověk. Celé toto tvoření trvalo prý šest dnů. Tuto pohádku můžete si každý přečíst

v první knize bible. Je to krásná pohádka, ale přece jenom pohádka. Každou pohádku si někdo někdy vymyslel, ale o čem se v ní vypráví, není skutečné. Mnoho lidí věřilo a ještě po-dnes věří v tuto pohádku o stvoření světa a ani často nevědí, že je to jen vymyšlené vypravování a nikoli pravda.

Nemůžeme však spoléhat na pohádky. Proto pátráme po pravdě a chceme znát pravdu, protože jen v pravdě a pravdou člověk může spokojeně a bezpečně žít. Co tedy víme o světě?

Především víme dnes, že se celý svět neboli vesmír stále mění a je v pohybu. Není ani jediné chvilky, aby se svět zastavil a stál, aby se v něm nic nedělo. Všude je ustavičná změna. Tyto změny jsou na naší Zemi, jsou na Měsíci, jsou na Slunci, jsou i v nitru nejvzdálenějších hvězd. Stálá a stálá činnost. Proč je ta činnost? Kdo působí tu činnost? Učení lidé neboli učenci a vědci namáhají se vypátrati, čím jsou ve světě způsobeny pohyb a změny. Když se na jaře počínají zelenat keře, raší nové lístečky; ptáme se, kdo to způsobil? Když v létě vykvetou růže, na podzim když dozraje ovoce, když listy na stromech mění své barvy ze zelených na červené, rudé, hnědé a jiné, ptáme se, kdo to všechno řídí, aby se tak dělo? Země se stále mění a všechno na Zemi je ve stálých proměnách; to se projevuje příroda. Ale, co je příroda? To jsou velké otázky a na ně nevíme ještě odpovědi, o kterých bychom mohli říci, že jsou správné a přesné. Věříme však, že celým vesmírem prostupuje velká Síla, že celý vesmír naplňuje velká Moudrost, která ví, co chce a proč je to tak a ne jinak. A této Síle a Moudrosti říkáme *Bůh*. Bůh tedy prostupuje všechno. Bůh proniká každým zrnkem písku, je v každém kvítku, je v každíčkém broučku země, je v každém paprsku a proniká všechna slunce a každou hvězdu. Všude, kde se něco děje, kde se něco mění, kde vůbec něco je, tam je také tato tajemná Síla, které říkáme Bůh. Ale řekněte, že jste Boha ještě neviděli, a uslyšíte, že Boha ještě nikdo nikdy neviděl. Jak tedy můžeme tvrdit, že je? Je mnoho věcí na Zemi a v životě, které nevidíme, a přece víme o nich, že jsou. Po-znáváme je podle jejich účinků. Nikdo neviděl mamčinu lásku, ale víme, že nás má maminka ráda a poznáváme její lásku podle toho, že snad nikdo nám na světě není bližší než ona. Poznáme to podle toho, jak jedná. Nikdo neviděl rozum, a přece poznáme, jedná-li někdo

rozumně nebo bez rozumu. Svítíme už skoro všude e-lektrínou. Nikdo ještě elektrínu neviděl. Dokonce ještě ani nevíme, co vlastně elektrína je, ale užíváme jí a víme, že je, protože se nám projevuje tím, že můžeme svítit žárovkou, kterou prochází. Něčím takovým neviditelným je Bůh. Nevidíme ho, ale víme, že je, a víme to podle toho, že celý tento svět je uspořádán, že se v něm dějí neustálé změny, že tento svět trvá a že jej a všechno, co se na něm děje, „někdo řídí“. Povíme si o Bohu později více. Nyní nám postačí si uvědomovat, že všechny změny, které se dějí v tomto vesmíru, odehrávají se podle plánů a zákonů, jež stanovil a udržuje Bůh.

Čekáte tedy asi, že nyní řekneme, že tento Bůh z ničeho stvořil svět, jak je to v biblické pohádce. Nikoliv. Víme dnes dobře, že není možno něco udělat z ničeho. Ani Bůh nemůže udělat něco z ničeho. Tedy svět nebyl stvořen z ničeho. Ale jak byl tedy stvořen? Na to musíme odpovědět, že vůbec nebyl stvořen. Svět byl vždy. Svět nemá počátku a nemá konce. Svět se jen stále mění. Proto byla doba, kdy nebylo slunce a hvězdy, byla doba, kdy zde nebyla Země, a všechno bylo jiné a jinak vypadalo. Ale látka, ze které je složena Země, látka, ze které jsou hvězdy, hmota, z níž je naše Slunce, byla zde vždy, ale všechno bylo jinak uspořádáno. Budeme si vyprávět, jak se z věčné hmoty, která je také boží, postupně vytvořila Země., jak se vytvořil náš viditelný svět, jak se tato hmota dále měnila, než se stala pevnou, jak se připravovala Země, aby mohla být naším domovem.

Až se budete dívat na hvězdné nebe, když si budete prohlížet první jarní kvítka, když budete patřit mamince a tatínkovi do očí, když budete přemýšlet o sobě a o všech lidech kolem sebe, budete nyní vědět, že ve všem je Bůh. Bez Boha a jeho síly, moudrosti a lásky by nebylo květin, nebylo by včeliček, nebylo by ptáčků a jejich zpěvu. Bez jeho síly, moudrosti a lásky by nebylo mamincina srdce, nebylo by tatínka, nebylo by nikoho z nás. Život náš a život vůbec je udržován silou a vůlí boží. Bůh prostupuje všechno, naplňuje všechno, oživuje vše, co může být živo, a řídí celý svět. Naše Země pohybuje se v prostoru a se Sluncem a několika oběžnicemi podobnými Zemi putuje nekonečným vesmírem již miliony a miliony let. Dlouho bude ještě putovat, ano tak dlouho, jak si toho bude přát Bůh a jak toho bude potřebovat. My se pohybujeme na povr-

chu Země, putujeme se Zemí vesmírem také tak dlouho, jak si toho Bůh přeje a jak toho potřebuje. Ale Země se může milionkrát proměnit, Slunce může se tisíckrát změnit, nikdy však nemůže se ztratit jediného zrníčka písku, jediný život, protože vše je v Bohu, v Jeho péči a lásce. Z této nekonečné péče, lásky a moudrosti boží bylo vytvořeno všechno na Zemi a je také udržováno. Každé kvítko, každý ptačí zpěv, každý pohled dobrého člověka: všechno to mluví o Bohu a prozrazuje Jej, který byl a je věčně činný.

II. VZNIK ZEMĚ

Pověděli jsme si, že svět zde vždy byl a nebyl stvořen z ničeho, jak se praví v některých pohádkách. Víme již také, že celý svět se mění a je ve stálé činnosti, že je prostoupen božími silami, které způsobují všechny změny. Když však řekneme, že zde svět stále byl, není tím řečeno, že byl vždy v té podobě, v jaké jej vidíme dnes. Před dávnými miliony let nebyly ani hvězdy tak roztroušeny po obloze, ba nebyla ani obloha a nebyla ani naše Země. Někde ve světovém prostoru však bylo stavivo, ze kterého boží síla a tvořivost vytvořila Zemi. Naznačíme si jen, kde asi bylo stavivo Země, a co se stalo, než se objevila Země, náš domov.

Jděme v myšlenkách daleko do dávných věků před biliony (miliony milionů) let. V nekonečném prostoru, v nesmírných dálkách byla hmota našeho Slunce, Země i většiny hvězd, které večer vídáváme na obloze, všechna ta hmota byla ve stavu plynném. Když se na jaře rozpustí led - pevná hmota -, promění se v tekutou hmotu, ve vodu, a voda může se proměnit v páru. Všichni víte, že když se vaří na plotně voda, vystupuje z ní pára, ve kterou se voda proměňuje. Pára je hmota již v podobě plynné. V ohromném žáru byly v takovém plynném stavu i železo, všechny kovy, všechno kamení, zkrátka všechna hmota. Nedovedeme si ani představit, jak obrovský žár to byl. Plynnému stavu, ve kterém byla původně naše světová soustava, a jejíž pozorujeme ještě dnes v nesmírných dálkách světového prostoru, říkáme mlhoviny. Takovou mlhovinou bylo kdysi naše Slunce i všechny oběžnice a jejich měsíce. I v takové mlhovině byl a je Bůh stále při práci. Jeho vůlí a silami se mísil a hnětl po miliony let obsah těchto mlhovin. Za čas, který dnes

ještě nemůžeme měřiti, vytvořilo se pevnější jádro, a kolem toho jádra počala se točit ostatní mlhovina. A pak se stalo asi něco podivuhodného. K této pohybující se obrovské mlhovině přiblížilo se nějaké obrovské nebeské těleso, patrně mnohem vět-ší než je Slunce, jež se rychle pohybovalo na své nekonečné drá-ze. Všechna tělesa mají v sobě sílu, které říkáme přitažlivost. Ví-me například, že když nám něco upadne, vždy to padá dolů a nik-dy ne nahoru. Budete se učit, že přitažlivost zemská má sídlo ve středu země a proto všechno na zemi padá směrem ke středu ze-mě. Tuto přitažlivost mají všechna tělesa. Má ji také Měsíc, a pro-to přitahuje také všechno ke svému středu. Ve škole se dovíte ví-ce o přílivu a odlivu mořském. Za přílivu voda v moři pravidelně po šest hodin stoupá, při odlivu po šest hodin opět klesá. Toto stou-pání je způsobeno přitažlivostí Měsíce, kterou působí i na naši ze-mi. Hory nemůže přitáhnout, protože jsou nepoddajné, ale voda je poddajnější a proto povoluje přitažlivé síle Měsíce, jenž by jako chtěl část moře vytrhnout ze země a přitáhnout k sobě. Země se však točí, a když se otočí od Měsíce, až na moře nemůže působit, voda v moři zase klesne.

Něco podobného stalo se i tenkrát, když se přiblížilo k mlhovi-ně našeho Slunce ono tajemné těleso, neboť jak se někteří učenci domnívají, tělesa dvě. Byla mnohem silnější než měsíc, a proto se podařilo jejich přitažlivé síle odtrhnout z té mlhoviny kus, jako by-chom utrhli kus těsta z mísy. Tak prý neznámá tělesa vytrhla asi 9 nebo 10 ohromných kusů, které se začaly otáčet velkou rychlostí kolem toho, co zbylo; to bylo naše slunce. Jedním z odtržených kusů byla i naše země. Byla oddělena od Slunce, ale Slunce ji ne-přestalo přitahovati. Od Země se oddělil podobným způsobem Měsíc, který začal zase pobíhat kolem země a se zemí kolem Slunce. Podle některých učenců stalo se toto před dvěma miliardami (dvěma tisíci milionů) let, a snad ještě dříve. Tak se asi „na-rodila“ naše Země. Ovšem na Zemi to hned nevypadalo jako dnes. Nebyla na ní voda, nebyly hory, ani jediná travička. Země byla pustá a ještě patrně žhavá a nezpůsobilá k životu. Nebylo ani vzduchu, ani na ni nepůsobilo ještě slunce tak jako dnes. Kolem Země vířil žhavý prach a snad páry. Podle některých učenců byla voda všech moří obsažena v parách, jež visely jako husté mraky

nad žhavou zemí. Kdykoli se tyto mraky srazily a začalo pršet, padal tento déšť na žhavou Zemi a ihned se voda zase vypařila. Po tisících a milionech let se země ochladila a v jednom čase spadlo na zem mnoho a mnoho vod, a zatopily všechna velká údolí, která se zatím také tvořila. Na Zemi počalo svítit slunce. Ale Země byla stále ještě jako ve varu. Voda na Zemi byla horká, pevná zem nebyla ještě hotova, kůra zemská, jak říkáme, se stále ještě vlnila a prohýbala, na některých místech zdvihaly se vysoké hory, ba celá pohoří, jinde zase země se propadala, celá moře se přelévala, a takové proměny a přetváření rozbouřeného světa trvaly další miliony let.

Roztočená Země uklidňovala se na pouti vesmírem a našla svou cestičku, točila se pravidelně kolem své osy a současně kolem Slunce. Nastávalo pravidelné střídání dne a noci, tj. doba, za kterou se země otočí kolem své osy, a ustálila se i doba, za kterou Země oběhne kolem slunce, tj. doba jednoho roku.

Pokud jsme my, lidé, schopni pozorovat, poznáváme, že Bůh nic nedělá nadarmo, ale že všechno má svůj smysl a účel. Dnes přicházíme k poznání stále jasnějšímu, že nebylo náhodou, když se Země oddělila od Slunce, a že si našla svou dráhu kolem něho, že se ustálila ve svém letu vesmírem, a tušíme zřetelněji, že to byl Bůh, který si všechno tak přál a všechno tak řídil, aby byly splněny jisté cíle na této zemi. A stejně i na ostatních oběžnicích něco plánoval, jistě i s ostatními slunci něco zamýšlel. My ovšem zatím nemáme možnosti, abychom zblízka shlédli, co kde zařídil a jak stále vytváří všechno v ostatním světě, na oběžnicích a hvězdách. Ale denně objevujeme a poznáváme, co se stalo na naší Zemi a již také s rostoucím poznáváním a vzrůstem vědy přibližujeme svému oku i světy kolem země.

Víme, že se naše Země měla stát domovem *Života*. Zde se měla projevit síla života, nebo řeknu to jinými slovy: zde se chtěl Bůh projevit životem. Tak jako umělec - sochař vydlabává dlátem podobu člověka do kamene a vytváří z hlíny sochy, a jiný umělec - malíř vystihuje barvami třeba západ slunce -, a říkáme tomu, že tvoří, - tak podobným umělcem a tvůrcem je Bůh. Umělcem největším a nejdokonalejším! Projevuje svou vůli a svou sílu hlavně tvořením. Jeho dílem byly ony mlhoviny před nesčíslnými věky. Bůh

je původcem hmoty. On způsobil vznik Slunce a narození Země a na Zemi projevil a dále projevuje svou tvůrčí činnost ve všem, co vidíme a vnímáme kolem sebe, a nejlépe a nejdokonaleji projevil se životem.

Když pro život bylo vše potřebné už připraveno, když se Země náležitě ustálila a vody se rovnoměrně rozlily, když bylo vytvořeno ovzduší, Země se stala kolébkou živých tvorů.

Jistě chceme zvědět, jak vznikl život na Zemi, odkud přišel, co asi život je, a jak se na Zemi objevil první člověk.

Povíme si proto příště o těchto veledůležitých projevech Boha. Jsou to projevy, které se již dotýkají nás přímo a osobně, neboť i my jsme živi, v nás je život, v nás je i Bůh, který nepřestává konat tvůrčí činnost v nás i všude kolem nás!

Norbert Fabian Čapek

HLUBINY DUŠE

*Na hlubinách vlastní duše
tam, kde tryskne síly zdroj,
kde se božské s lidským snoubí,
tam svou mysl upokoj.*

*K sobě vrať se, v sobě zůstaň
na hlubinách duše žít,
kde se božské s lidským snoubí
dechem věčna nalad' cit.*

*Na hlubinách vlastní duše
bol se rychle utiší,
kde se božské s lidským snoubí,
tam je tvoje zátiší*

VELIKONOČNÍ MEDITACE

Nejvyšší Kosmická Sílo tohoto vesmíru, kterou Mistr Nazaretský nazval Otcem všech lidí, kteří si mají být bratry a sestrami, k Tobě upínáme svou mysl a děkujeme Ti za všechny duchovní zážitky a za všechno poznání, které se nám dostalo Tvou milostí.

Jsme si hluboce vědomi chyb svých, kterých jsme se dopouštěli ve svém životě v minulosti a želíce jich chceme je napravovati novým úsilím o dokonalejší a plnější život na vyšší úrovni.

V tomto našem úsilí bude nám velkým vzorem a podnětem především Ježíš – Mistr Nazaretský, který volal i nás, když volal: „Pojďte ke mně všichni...kteří chcete dosáhnout Království Božího... Já jsem ta Cesta, Pravda a Život!“

Mistr Nazaretský byl, je a zůstane nám největším příkladem cesty, pravdy a života, Cesty k Tobě, Bože náš, pravdy o tom, že jsi všude i v nás, a příkladem života naplněného sounáležitostí s Tebou – Nejvyšší Lásko. Tvé jméno budiž velebeno, které je Láskou, Pravdou a Dobrem. Láskou naplň srdce všech lidí, Pravdou jejich rozum a Dobrem veškeré jejich konání. Dej, aby již neklesali do hříchů svých, aby se nevráždili vzájemně, aby se netupili a neublížovali, by nebyli pokoušeni mamonem a sobectvím, ale dovedli si vzájemně odpouštět, jako Ty jsi odpustil nám a jako dovedl odpouštět i ten, který zemřel na kříži, aby byl vzkříšen v každém věřícím srdci.

Tak se staň!

TEMNÁ NOC DUŠE

„Temnou nocí duše“ nazývá Paul Brunton krizový duševní stav hledajícího. Projde tím snad každý. Ale ne každý si to uvědomí, a ne každý dosáhne probuzení či znovuzrození...

Jak se velická temná noc duše projevuje?

Člověk se cítí zcela bezmocným, osamělým, odcizeným sám sobě i Bohu. „Bože můj, proč jsi mne opustil?“ Nepocituje duchovní skutečnost, nepocituje ani duchovnost. Není ani světský, ani duchovní, ale není schopen číst duchovní knihy nebo o nich přemýšlet. Ale ani světské věci ho již nelákají. Cítí neskonalý smutek, opuštěnost a zklamání a chtěl by od všeho nejráději utéci, což se často projeví pokusem o sebevraždu. A v tomto neštěstí mu nemohou přinést útěchu ani ti, kteří ho milují.

Zda bude velická temná noc trvat jen krátký čas nebo i dlouhá léta, záleží na duchovním základu, který si člověk uchoval ve svém nitru.

Na obou polokoulích Země, na západní i východní, je přísloví: „NOC JE NEJTEMNĚJŠÍ PŘED SVÍTÁNÍM“.

Jakmile si toto hledající uvědomí, zahřeje v sobě onu jiskérku naděje, která dřímala u paty jeho Nadjá. A vedle naděje nutno mít velkou TRPĚLIVOST a VÍRU. Jakmile začne působit naše Nadjá, jsme zachráněni.

Co myslíte, že je největší brzdou tohoto duchovního vývoje, co nám brání překlenout temnou noc duše?

Je to naše nepokořené ego. Je to naše pýcha /dokonce i pýcha pokorných !?!/ a falešná víra, že můžeme všechno, protože jsme pány tvorstva a že kromě nás nic vyššího není. Může to být jenom dočasná skepse, i Bůh je jen možný, ale vždy je to nedostatek POKORY! Jakmile se dostaví POKORA, přijde i MILOST. A ta milost spočívá v tom, že to božské v nás, soustředěné v Nadjá, pracuje již v nadvědomí k tomu, aby temná noc naší duše se proměnila v rozbřesk, v nové svítání a v den plný radosti a opravdového štěstí.

Pochopili jsme mysterium Golgoty?

Mám za to, že žádný racionální přístup ani slepá víra nemohou nikoho přiblížit k pochopení tohoto velkého /trojitého/ mysteria, pokud on sám neprožije svou Golgotu ve své duši, pokud on sám nesestoupí do podsvětí až k branám pekelným, aby prožil umrtvení svého nižšího já a oživení, zmrtvýchvstání či vzkříšení svého vyššího já.

Kdo již prošel tímto mystickým zážitkem, pochopil také trojí esoterní význam velikonoce:

1. k o s m i c k ý

Vyjádřený v evangeliu sv. Jana. Výron božství LOGOS, obrazně řečeno Boží syn vchází v činnost obětí svého sestupu do hmoty, aby odtud, kde byl jako v hrobě pohřben, se evolučním postupem znovu vzkřísil až k opětovnému návratu a spojení se svým Prapůvodcem, se svým Bohem, svým Otcem.

Tento Logos, Boží Syn, Kristus, může být vzkříšen v každém z nás a nakonec bude vzkříšen v každé duši, která prošla všemi stupni duchovního růstu.

2. V e l i k o n o c e

jako dějinná, historická událost. Ježíš, nejdokonalejší vtělení božského Loga, Syn Boží, trpěl jako člověk, byl zrazen, mučen, bičován a umučen na kříži těmi, kteří se domnívali, že násilí může zničit myšlenku. Ale tato myšlenka vstala z mrtvých, byl vzkříšen Logos, jeho hlas nebyl umlčen.

3. V e l i k o n o c e

v duši naší, tj. prožití ve svém nitru jak Golgotu tak i vzkříšení.

A musí to prožít každý sám.

Každý z nás musí dojít až k pochopení a probuzení svého božského sebevědomí, Synovství božského, svého Božství, Kristovství či Království božského, neboť jedině v tom je naše spása.

Velikonoce nám dávají příležitost něco udělat pro svoji spásu.

Jen mějme odvahu odvalit z duše náhrobní kameny, desky a balvany, které jí brání vzlétnout výš, když se probudila ze snu a byla vzkříšena k novému životu. K životu božskému.

Usilujme, meditujme, uskutečňujme.

VZKŘÍŠENÍ

Pro mnoho svátků a slavností je charakteristické, že oslavují nějakým způsobem život. Jsou to narozeniny, které připomínají jeho vznik nebo výročí určité radostné životní změny apod. To většinou platí pro svátky a slavnosti jak osobní, tak i náboženské. Jejich opakem se zdají být události vztahující se k zániku a nebo ukončení pozemského života.

Jen jediné svátky v křesťanském prostředí se týkají stejně smrti jako žití, a to života vzkříšeného, na který již pomíjení a marnost nemají právo. Jsou to velikonoce a jejich předcházející přípravné období. Prastaré mysterium dnů kolem prvního jarního úplňku se váže k samé podstatě života – nepřestávajícího proudu změn, vznikání a zániku a nového vznikání v časnosti a po dlouhém putování opětovného návratu ke Zdroji a Příčině všeho.

Všude v přírodě nacházíme znaky tohoto principu a můžeme je číst jako v učebnici naší duchovní Cesty. Příběh vzkříšení z hrobu se neomezuje pouze na křesťanství a Ježíše. Nejde také o nějaký abstraktní, nenapodobitelný a od života vzdálený symbol nebo událost, která se kdysi dávno stala a my si ji nyní můžeme jen připomínat.

Maličké semínko je právě tak hrobem, ve kterém rostlina spí a procitne, stejně jako vejce, z něhož bude kuřátko nebo „hrob“, z něhož po určitém čase klidu vyletí krásný motýl. Umírající a znovu vzkříšený život sloužil v různých podobách a různých náboženských soustavách a naukách jako připomínka významu a smyslu našeho pozemského putování.

Kéž nám každoroční probuzení přírody a svátky pomohou uskutečnit cíl a smysl našeho života.

Marie Mildorfová

VELIKONOČNÍ ZAMYŠLENÍ

Když dovolí ti jednou Milost Boží
v nezměrné dálky žití nahlédnout,
jež čekají na naše lidské plémě,
než oprostí se z tělesnosti pout,
tu v beznaději, zděšen teskně zvoláš:

„Ó, Pane, slituj se,
nám milost dej!
Ty tisíceré lidské zrody,
jež čekají nás, prosím, odvolej!“

Jak řada korálů na nekonečné niti,
tak byly již. – A čekají nás
zas až zákony Tvé příkází nám mocné
a povelí nám neúprosný čas.---

Jak rudý korál každý život hoří.
Co muk a bolů každý znamená!
To strastiplné moře dnů a nocí,
to děsí lidská srdce zmatená.

Jak na Golgotu každý člověk nese
života svého přetěžký ten k ř í ž
a k Tobě, Otče, obrací své oči
s doufáním, že hlas jeho uslyšíš,
jenž prosí, nařiká a sténá,
cíl životů když nelze dohlédnout.

Kéž vůle Tvoje, Milosti tak plná
nám dovolí již v Cíli spočinout –
v tichosti Tvé, kde není muk a žalů,
kde není tužeb, marných snů a běd,
kde není klamů, poklesků a pochyb.
Kde v září Tvé paprskem se chvějí!

Však víme – nezměrný dar, cíl ten žití
je třeba zasloužit si. Kráčet cestou svou
a trpělivě krok za krokem stoupat
tou přebolestnou svojí G o l g o t o u.

Až splatíme tu všecky svoje viny,
až odložíme břímě vášní svých,
až od země své pozvedneme zraky
a vnoříme se do vln očištných,
v nichž v p o k o ř e pak skloníme se tiše
před vůlí Tvou, i když se těžká zdá, -
pak dojdem cíle. –
Pak nás navždy přijme
zas láskyplná, svatá
náruč
Tvá!

CHARTA ŠKOLY

Obsah této CHARTY vznikl během školního roku 2011-12 v Základní škole ve Žďarci, obci ležící 14 km na severozápad od bývalého okresního města Tišnova. Školu v této obci s 356 obyvateli navštěvuje 98 žáků přicházejících z několika menších obcí v okolí.

Ve velmi primitivních podmínkách se ve Žďarci začalo učit v r. 1764. Do zdejší obecné a později i měšťanské školy docházelo okolo 200 dětí. Ve školním roce 1945-46 zde do 2. třídy obecné školy chodil také budoucí prezident Václav Havel. Bydlel tehdy s rodiči a bratrem Ivanem na Havlově, rodinném letním sídle vzdáleném 2,5 km od Žďarce, vybudovaném v r. 1908 stavitelem Václavem Juliem Havlem, Václavovým dědečkem; pražský dům Havlových byl tehdy po bombardování neobyvatelný.

O vznik školní CHARTY i o pojmenování školy po Václavu Havlovi se na podkladě rozhovorů s učiteli i žáky zasloužila především Mgr. Kamila Samsonová, která zde nastoupila na vlastní žádost po vyhraném konkursu jako ředitelka půl roku před Havlovým úmrtím.

Duchovní odkaz Václava Havla zaměřený na pravdu, etiku a mezilidské vztahy z obsahu i formulace CHARTY nenápadně, a-

však zřetelně vyzařuje! Kéž zářit nepřestane, čímž všechna „zlo-ba, závist, zášť, strach a svár – ty ať pominou...“, to přeje nejen Žďářečákům bývalá Žďářečačka, absolventka žďarecké obecné a měšťanské školy

Milada Škárová

Základní škola a Mateřská škola Václava Havla Žďárec

My níže citovaní si chceme vzájemně porozumět, pomáhat jeden druhému a hájit dětská a lidská práva.

Usilujeme o vzájemnou rovnost, lidský přístup a toleranci.

Na základě našeho svobodného rozhodnutí slibujeme, že se od školního roku 2012/2013 budeme aktivně zapojovat do rozvoje etických hodnot, otevřeně se respektovat, uznávat, spolupracovat a vzájemně se podporovat v práci ve škole.

Jako žáci základní školy Žďárec budeme odpovědní za to, že:

1. Dodržujeme školní řád, své povinnosti a práva. Budeme hájit svá práva zejména právo na pravdu.
2. Nebudeme druhému dělat to, co nechceme, aby druzí dělali nám.
3. Budeme respektovat své učitele a spolupracovat s nimi, respektovat práva každého spolužáka a budeme s ním spolupracovat.
4. Vypracujeme zadaný úkol podle svých nejlepších možností a schopností, budeme se snažit o dokončení svých povinností ve stanoveném čase.
5. Pokud nebudeme souhlasit s jednáním a chováním některého z učitelů, nejdříve požádáme o rozhovor učitele a teprve pak, nedokážeme-li se spolu dohodnout ani při výjimečném úsilí, požádáme o zprostředkování dohody ředitele školy a výchovného poradce.
6. Budeme si vážit svých spolužáků, učitelů, rodičů, ať jsou jakéhokoliv vyznání či náboženské víry.
7. Vhodně využijeme volný čas tak, abychom neohrožovali sebe, ostatní lidi a zvířata, neničili a neznečišťovali přírodu a okolní prostředí.
8. Ve třídě, ve škole i doma se nebudeme snižovat k nadávkám a vulgarismům, krádežím a vandalství.

Jako učitelé zodpovídáme za to, že:

1. Dodržujeme školní řád, své povinnosti a práva. Budeme hájit práva zejména právo na pravdu.

2. Budeme spravedliví a tolerantní, budeme usilovat o to, aby se žáci ve škole cítili stále dobře a bezpečně a mohli k nám mít důvěru – budeme také respektovat právo důvěryhodnosti, uchování si toho, s čím se nám žáci svěřili.
3. Budeme se snažit vyučovat tak, abychom žáky zaujali a motivovali k učení, žáky povzbuzovali k lepšímu výkonu.
4. Budeme zadávat úkoly jednoznačně, aby jim žáci vždy dobře porozuměli a mohli v nich uplatnit svou individualitu, tvořivost a samostatnost.
5. Budeme se spravedlivě vyjadřovat k úsilí žáků, znalostem, výsledkům učení a pokrokům, k jejich chování. Hodnotit budeme dle pravidel pro hodnocení a vzdělávání a podle předem společně určených pravidel.
6. Ve spolupráci s rodiči budeme respektovat osobnost a individualitu žáka, jeho možnosti a výkon. Budeme hledat různé způsoby, jak svým žákům pomoci.
7. S rodiči budeme hledat společné cesty k vzájemnému porozumění a toleranci.

JAK JSME V BRNĚ ZAČÍNALI

V březnovém čísle Poutníka jsme uveřejnili několik zmínek o počátcích činnosti unitářů v Brně. Dr. Pavel Balcárek reagoval upřesněním a poslal následující dopis. Uveřejňujeme a moc děkujeme za cenné informace o našich počátcích.

Vzhledem k tomu, že byla nalezena dvoudílná kniha zápisů o setkáních a shromážděních brněnských unitářů – obecní kronika (byla nám darována z archívu br. Rev. Miloše Mikoty), začínáme uveřejňovat úryvky z této vzácné památky. Najdete je i v dalších číslech Poutníka vždy pod názvem „Jak jsme v Brně začínali“.

Vaše redakce

Musím reagovat na nepřesné informace, které jste zveřejnili v březnovém čísle Poutníka 2014/3 v rubrice „Vděčně vzpomínáme“. Připomínáte zásluhy mé maminky Drahomíry Balcárkové / 1914-1999/ jako organizátorky schůzek unitářského kroužku v jejím domě. Nebylo tomu tak doslova. Dům patřil její matce, mé babičce

Magdaleně Doležalové / 1886-1984/ - připojuji její obrázek v pokročilém věku. Tyto schůzky se konaly v jejím prostorném třípokojovém bytě v 1. patře domu na Palackého třídě č. 72 v Brně-Králově Poli. Já

s mojí mámou Drahuškou, tátou Tomášem /dělal po řadu let pokladníka Unitářům/ a s mými dvěma sourozenci jsme bydleli ve vedlejší menším dvoupokojovém bytě na stejném podlaží. Má babínka /jak jsme jí v rodinném kruhu familierně říkali/ mi propůjčila jeden pokoj /salonek/, který jsem uvolňoval pro vzácné návštěvy, zejména Dr. Karla Hašpla s jeho milou paní Bohunkou. V kroužku unitářů ve velké jídelně babínky, konaném vždy ve čtvrtek, při nichž se popíjel čaj, jsem sedával zhruba od svých sedmi let /narodil jsem se 3.8.1940/ a nasával jsem moudré řeči, které účastníci těchto seancí vedli. Do velké jídelny se vešlo až 20 osob, museli jsme přinášet všechny další židle z bytů babínky i Drahušky. Má babínka tehdy převzala mou výchovu, aby ulehčila své dcerušce, která vychovávala další dvě děti /Miloše a Janu/ a věnovala se sportu, zejména výchově mladé krasobruslařské generace jako trenérka /jejím odchovancem byl později i známý krasobruslařský reprezentant Pazdírek/. V unitářském kroužku u babínky se diskutovalo a předčítalo i z prací Dr. Paula Bruntona, kterého považovala za svého duchovního učitele. Na těchto seancích nechyběla ani mládež – starší ovšem než já – např. pan Ventruba /hrával potom na basu v brněnské filharmonii/, Linhart, Nikodém a dal-

ší. Při těchto moudrých rozpravách na mne udělal ze starších členů tohoto kroužku veliký dojem zejména PhDr. Werner, jenž později emigroval do Anglie a zanechal zde svoji krásnou ženu Káju i s dětmi. Dr. Werner původně působil jako vědecký pracovník na filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, kde přednášel indologii. Potom, co jej komunisté z této fakulty „vyšoupli“, jezdil ještě několik let z Brna do Kroměříže, kde získal místo knihovníka na psychiatrické léčebně. Při mých cestách do Kroměříže, kde jsem byl zaměstnaný po deset let na zámku jako vedoucí pobočky Moravského /tehdy ještě Státního oblastního archivu/ v Brně, jsem měl to potěšení s Dr. Wernerem nadále rozmlouvat, protože jsme jezdili většinou stejným autobusem. Vzpomínám si též živě na dalšího váženého člena unitářského kroužku u mé bábinčky, Ing. Elgra, velice moudrého pána, i na jeho dceru PhDr. Elgrovou, provd. Šimkovou. Nezapomenutelná byla též osobnost mladého unitářského reverenda Mgr. Špáleho, vzácného člověka, jehož předčasný odchod jsme všichni velice litovali /přikládám jeho fotografii, protože řada nynějších členů Unitárie ho již možná neznala/. Bábinčin okruh unitářů prosvětlovala občasnými návštěvami i její vzácná přítelkyně Hildegarda Kuglerová, profesorka vídeňské konzervatoře a klavírní virtuózka, která pořádala občas i koncerty v naší republice. Po smrti bábinčky v roce 1984 /byla již nevidomá a chyběly jí pouze tři měsíce do 98 let/ jsem odvezl do Unitárie na Staňkovu 18a několik krabic s knihami z pozůstalosti bábinčky, unitářskou korespondenci, včetně výpisků z literatury, cyklostylované přednášky, články aj.

Prosím o pochopení, že píši tak rozvláčný dopis, který ale jistě rozhojní vědomosti o životě brněnského unitářského kroužku u mé bábinčky. Musím ještě dodat, že vyučovala v Králově Poli na osmi-letce náboženství, než to komunisté po únorovém puči v roce 1948 zakázali. Nechtěl bych, aby významná úloha, kterou má bábinčka – pí. Magdalena Doležalová – v brněnské Unitárii zaujala, byla zapomenuta.

PhDr. Pavel Balcárek, v.r.

PROGRAM NA MĚSÍC DUBEN 2014

Shromáždění se konají na ul. Staňkova 18a, Brno, budova OSC a.s.,
3. patro. Doprava: tramvaj číslo 1 a 6 - zastávka Hrnčířská

Středy 17 – 19 hod.:

- 2.4.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **SLUNEČNICE - ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ, MEDITACE**
- 9.4.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **SLUNEČNICE - ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ, MEDITACE**
- 16.4.: Ivo Koukol: **SVĚTLO DOMOVA – ÚSPORA ENERGIE A PENĚZ**
- 23.4.: RNDr. Milan Lustig: **ZÁZRAKY PŘÍRODY**
- 30.4.: Ing. Pavel Sedlák: **POČÍTAČOVÁ PORADNA**

Pátky:

- 4.4.: Mgr. Jiří Novák: **DUCHOVNÍ NÁMĚTY V POPULÁRNÍ HUDBĚ**
od 17,00 hod.
- 11.4.: **VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ OBCE UNITÁŘŮ V BRNĚ**
od 16,00 hod.
- 18.4.: Prof. Miroslava Paulíčková: **ČLOVĚK A VYČERPANÁ PLANETA ZEMĚ**
od 17,00 hod.
- 25.4.: **JAK JSME V BRNĚ ZAČÍNALI – slavnostní shromáždění k 92. výročí čs. unitářství**
od 17,00 hod.

Čtvrtek 18,30 hod.:

- 10.4.: Setkání skupiny **ALLAN KARDEC: (přednes česky)**
téma: **KOMUNIKACE S BOHEM – NÁVYK MODLITBY**

Děkujeme všem dárcům za finanční příspěvky na našich akcích.

Obec unitářů v Brně vydává měsíčník „Poutník“ obsahující původní články členů a přátel Unitárie, články z historie unitářství, poezii, aktuality i zábavu.

E-mailová adresa: unitaria.brno@seznam.cz. Viz též www.unitaria.cz.

Pokud si přejete tento program nebo časopis „Poutník“ dostávat e-mailem, sdělte vaši e-mailovou adresu v kanceláři Obce unitářů v Brně.

Redakční rada: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná, Mgr. Daniel Novotný,
Ing. Marie Vohlídalová, Ing. Ivan Sommer

MK ČR E 16083